NAİBİ FAİL نائب الفاعل

Naibi fail meçhul fiillerde failin yerine geçen mefule denir. Meful naibi fail olunca merfu olur.

فَتَحَ الرجلُ البابَ : Adam kapıyı açtı.
m.bih.- fail- fiil

فُتِحَ البابُ : Kapı açıldı.
n.fail- meç. fiil

عَلَّمَ المُدَرِّسُ التِلْميذَ القراءةَ : Öğretmen öğrenciye okuma öğretti.
2. mef.- 1. mef.- fail- fiil

عُلِّمَ التِلْميذُ القراءةَ : Öğrenciye okuma öğretildi.
mef. -n.fail- fiil

Lazım fiillerde car ve mecrur naibi fail olur.
جَلَسَ الطلابُ في الصفِّ : Öğrenciler sınıfta oturdu.
جُلِسَ في الصفِّ : Sınıfta oturuldu.

Car ve mecrur yoksa masdar naibul fail olur.
قالَ الرجلُ قوْلاً جميلاً : Adam güzel bir söz söyledi.
قيلَ قوْلٌ جميلٌ : Güzel söz söylendi.
mas.

Zaman zarfı naibi fail olabilir.
صُمْنا رمَضانَ : Ramazan orucunu tuttuk.
صيمَ رمَضانُ : Ramazan orucu tutuldu.

Mekan zarfı naibi fail olabilir.
جَلَسَ الرجلُ أمامَكَ : Adam senin önünde oturdu. :
جُلِسَ أمامُكَ Senin önüne oturuldu.
n.fail – mec. Fiil